

Toetsingskader grootschalige zonnevelden Woerden

Inhoud

Inleiding	2
Doel	2
Totstandkoming	3
Onderdelen	3
Zonneladder	3
Toetsingskader	4
Voorwaarden	4
Eisen	4
Ruimtelijk	4
Water en bodem	4
Einde exploitatie	5
Financiële participatie en lokaal eigendom.....	5
Wensen.....	6
Financiële participatie en lokaal eigendom.....	6
Technisch	6
Bijlage 1 Indieningsvereistenlijst	7

Inleiding

De elektriciteit die we in Woerden gebruiken wordt steeds vaker gewonnen met behulp van decentrale duurzame energie opwek. In Woerden willen we ook graag zelf hernieuwbare energie opwekken uit zon en wind. Deze overgang is noodzakelijk om de CO₂-uitstoot te verminderen en klimaatverandering tegen te gaan. In 2019 werd het Nederlandse Klimaatakkoord gesloten met als doel de CO₂-uitstoot tegen 2030 met 49% en tegen 2050 met 95% te verminderen. Dit wordt verder uitgewerkt in de Regionale Energie Strategie, waarbij Woerden deel uitmaakt van de regio U16 (RES U16). De gemeente Woerden heeft de ambitie om in 2030 minimaal 118-138 GWh duurzame energie op te wekken, waarvan 76-88 GWh grootschalig. Er is besloten dat dit laatste gegenereerd zal worden uit een combinatie van 50% windenergie en 50% zonne-energie. Het beleid voor zonnevelden speelt daarom een belangrijke rol bij het behalen van deze doelstelling.

Doel

Het doel van dit tijdelijke toetsingskader is om helderheid te bieden aan initiatiefnemers die willen werken aan de opwekking van duurzame energie door de ontwikkeling van zonnevelden in Woerden. Uit gesprekken met initiatiefnemers en intern met collega's is gebleken dat het Afwegingskader Grootschalige Duurzame Energie (D/21/022924) op sommige aspecten op meerdere manieren uitlegbaar is. Dit toetsingskader wil aan die onduidelijkheid een einde maken. Dit toetsingskader is gebaseerd op het afwegingskader; dit document werkt uit en vult aan om helderheid te scheppen. Dit toetsingskader is een tijdelijk toetsingskader. De verschillende opgaven in het landelijk gebied ontwikkelen zich snel en dit vraagt andere afwegingen. De gemeente Woerden ziet de noodzaak hiertoe, deze afweging vraagt echter meer tijd, terwijl de duidelijkheid ook gewenst is. Daarom nu dit tijdelijke toetsingskader, waarbij we er naar streven om in 2025 een nieuw toetsingskader vast te stellen. Totdat het nieuwe toetsingskader is vastgesteld, geldt dit tijdelijke toetsingskader.

De Woerdense doelstelling voor de opwek van duurzame energie middels zonnevelden voor 2030 is 38-44 GWh. Dit komt neer op ongeveer 40 hectare aan zonnevelden. Deze doelstelling is door de raad vastgesteld op 15 juli 2021 (D/21/022924 Afwegingskader Grootschalige Duurzame Energie). De polder Barwoutswaarder is opengesteld voor vergunningverlening voor zonnevelden tot een totaal van 25 hectare (zie afbeelding 1). (Raadsbesluit D/22/080193 Gebiedskeuze voor grootschalige windenergie). Ook langs spoor en snelweg zijn al zonnevelden mogelijk (zie afbeelding 1). In andere gebieden zijn grote zonnevelden (>1 ha) tot 2030 niet toegestaan, totdat de raad hier een ander besluit overneemt.

Afbeelding 1: Alle gebieden die op dit moment voor zonnevelden in de Gemeente Woerden zijn opengesteld.

Totstandkoming

De basis voor dit document is het Afwegingskader grootschalige duurzame energie (2021) dat is opgesteld door de Gemeente Woerden. Dit is op 26 januari 2023 aangevuld met het Raadsbesluit – Snel aan de slag met zon-op-land in Barnwoutswaarder (D/22/080193 Raadsbesluit Gebiedskeuze voor grootschalige windenergie).

Onderdelen

In dit document wordt het afwegingskader verder uiteengezet in criteria met betrekking tot de ontwikkeling van zonnevelden. Deze zijn onderverdeeld in eisen en wensen met de volgende thema's: Ruimtelijk; water en bodem; einde exploitatie; financiële participatie en lokaal eigendom; en technisch. Het document sluit af met een indieningsvereistenlijst in bijlage 1.

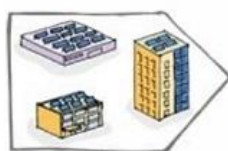
Proces

Als een initiatiefnemer een principeverzoek indient wordt dit beoordeeld aan de hand van dit toetsingskader. Als de uitkomst van het principeverzoek positief is kan een aanvraag omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit worden ingediend.

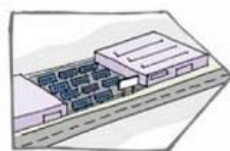
Een principeverzoek is niet verplicht onder de Omgevingswet, maar heeft wel de voorkeur omdat binnen dit verzoek meer duidelijkheid kan worden verkregen over de eisen en wensen uit toetsingskader. Dit kan het proces versnellen. De aanvraag zal getoetst worden aan alle relevante wet- en regelgeving door de gemeente en de Commissie Omgevingskwaliteit en Erfgoed Woerden en worden behandeld middels de uitgebreide procedure. Dit houdt in dat wij niet direct een definitieve beslissing kunnen nemen, maar eerst een ontwerpbesluit maken. De aanvraag met bijbehorende stukken worden voor zes weken ter inzage gelegd. Een definitief, rechtsgeldig besluit wordt pas genomen na de terinzagelegging van het ontwerpbesluit.

Zonneladder

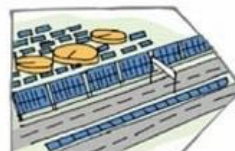
De gemeente Woerden onderschrijft met haar beleid de landelijke zonneladder (zie afbeelding 2) uit de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). Het idee van de zonneladder is om geschikte en minder geschikte locaties voor zonne-energie te rangschikken in voorkeurs volgorde. Daarbij komen landbouw en natuurgronden als laatste in beeld. Woerden zet in op de treden 1-3 en trede 4. Om trede 1 zo goed mogelijk te benutten zetten we in op zon op dak. Van alle daken in Woerden is 30-50% geschikt, dat levert een mogelijke opwek van 25,9-43.2 GWh op. Trede 2, de onbenutte terreinen in bebouwd gebied zijn er in Woerden erg beperkt. Juist vanwege de druk om woningen te bouwen en dit soort plekken te benutten worden dit soort plekken al benut in Woerden. Trede 3, in landelijk gebied is in Woerden beperkt. Een vuilnisbelt hebben we niet en langs de A12 werken we in samenwerking met Rijkswaterstaat om deze gronden te benutten. De opbrengst hiervan is meegenomen in wat we nog in trede 4 moeten opwekken. Omdat de opgave niet kan worden ingevuld met enkel projecten in treden 1-3, heeft Woerden ook een ambitie vastgesteld voor trede 4. Dit toetsingskader is van toepassing op zonnevelden van 1 hectare en groter. Daaronder kunnen projecten vallen in treden 3 en 4.

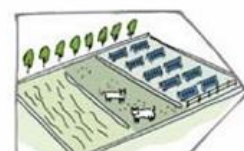
1. Op daken en gevels

2. Op onbenutte terreinen in bebouwd gebied

3. In landelijk gebied (waterzuiveringsinstallaties, vuilnisbelten, bermen van spoor -en autowegen)

4. Op landbouw- en natuurgronden

Afbeelding 2: Zonneladder opgesteld uit NOVI

Toetsingskader

Voorwaarden

Naast het algemene ruimtelijke beleid (zoals de Omgevingsvisie) zijn er een aantal algemene voorwaarden specifiek voor zonnevelden waaraan initiatiefnemers moeten voldoen. Het toetsingskader somt deze voorwaarden op. Ze zijn onderverdeeld in eisen en wensen.

Eisen

Ruimtelijk

- Dit toetsingskader heeft uitsluitend betrekking op zonnevelden van minimaal 1 hectare aan oppervlakte en minimaal 1 MWh aan opbrengst. Zonnevelden kleiner dan 1 hectare of met minder dan 1MWh aan opbrengst vallen onder “middelgrote opwek” zoals gedefinieerd in het Afwegingskader grootschalige duurzame energie (2021).
- Initiatiefnemers moeten de gedragscode Zon op Land van brancheorganisatie Holland Solar onderschrijven en aan de bijbehorende voorwaarden voldoen.
- Het is verplicht om een combinatie te maken met minimaal één van de andere thema's die in de betreffende zone spelen: agrarisch gebruik, natuurontwikkeling, waterberging of recreatieve mogelijkheden. Welke ambities er zijn op gebiedsniveau zijn terug te vinden in de Omgevingsvisie. Locatie specifiek kunnen er aanvullende voorwaarden gesteld worden tijdens de Omgevingstafel.
- Minimaal 25% van het feitelijke zonneveld (van boven af gezien) dient onbedekt te blijven.
- Minimaal 35% van het plangebied moet gebruikt worden voor landschappelijke inpassing.
- De afstand tussen omvormers en woningen dient minimaal 50 meter te zijn. De afstand tussen transformatoren en woningen dient minimaal 30 meter te zijn. Als dit niet mogelijk is moet er een onderzoek worden uit gevoerd waarbij de effecten op omliggende woningen naar voren komen. Hierbij is het van belang dat de omvormers, transformatorhuisjes en energieopslag maximaal 45 dB (etmaalwaarde) produceren op de gevel van de omliggende woningen. Dit moet worden meegenomen in het inpassingsplan.
- De maximale hoogte van de zonnepanelen is 2.00 meter gemeten vanaf de omliggende infrastructuur op maaiveld niveau. Transformatorhuisjes en energieopslag zijn toegestaan om hier bovenuit te steken met een maximale hoogte van 3.00 meter gemeten vanaf de omliggende infrastructuur op maaiveld. Op deze manier wordt de visuele impact zo veel mogelijk beperkt. Uitzondering op de hoogte van de zonnepanelen is een combinatie met de opgaven van natuurontwikkeling of agrarisch gebruik. Als het vanuit de combinatie met deze opgaven noodzakelijk is kan hier gemotiveerd van worden afgeweken. Dit is maatwerk.
- Het gebruik van zichtbare hekken en hekwerken anders dan een toegangshek van maximaal 6m breed is niet toegestaan. Beveiliging voor toegang wordt bij voorkeur geregeld middels brede sloten of natuurlijke elementen, zoals (lage) hagen of landschapselementen die van nature in het landschap thuishoren tenzij kan worden aangetoond dat niet mogelijk is .
- De planologische toestemming voor de bouw en het gebruik van een zonneveld wordt voor maximaal 30 jaar verleend. Veranderingen in de landschappelijke structuren moeten na verwijdering van het zonneveld (indien wenselijk) kunnen worden teruggebracht naar de oude functie.
- Het versterken van de ruimtelijke kwaliteit van het gebied waar een zonneveld komt is in principe verplicht. De ruimtelijke kwaliteit versterken kan op verschillende manieren, denk aan de visuele impact, of het zichtbaar en/of beleefbaar maken van oude structuren.
- Oude landschapsstructuren moeten in principe behouden blijven. Hierbij doelen we op het behoud van bijvoorbeeld sloten, perceel richtingen, laanstructuren en houtwallen. Er wordt getoetst of het plan passend is met de cultuurhistorische waarden van de polder.

Water en bodem

- Het is verplicht om de kwaliteit van het water en de bodem te versterken. Dit is belangrijk voor het toekomstig gebruik van het gebied. Hiervoor moet de bodem voldoende en gelijkmatig regenwater ontvangen om lokale verdroging tegen te gaan.

- Er dient een beheerplan te worden opgesteld. Het beheerplan bevat beheermaatregelen die genomen worden om verslechtering van de ecologische waarde gedurende de exploitatie van het zonnepark te voorkomen. Het beheerplan kan ook beheermaatregelen bevatten die bijdragen aan afgesproken verbeterdoelstellingen voor de bodem, water of ecologische kwaliteit uit het inrichtingsplan.
- Het is verplicht om een nulmeting uit te voeren naar de kwaliteit van het water en de bodem. Om de kwaliteit van de bodem te monitoren dient er elke 5 jaar een nieuwe meting te worden uitgevoerd. Om een positief resultaat te laten zien is het van belang dat de verarming van de grond actief wordt bevorderd. Indien verslechtering optreedt, dient de eigenaar binnen 8 weken een verbeteringsplan in te dienen. Na akkoord kan het verbeteringsplan worden uitgevoerd. De eigenaar blijft verantwoordelijk voor de resultaten. Bij het aantonen van tweemaal een positief effect kan de frequentie van de monitoring worden geëxtensiverd.

Einde exploitatie

- De eigenaar van het zonnenveld moet het zonnenveld opruimen na de vergunningsperiode, dit wordt omschreven in het opruimplan. Dit houdt in dat zij verantwoordelijk is voor de verwijdering en hergebruik van panelen op het moment dat deze niet meer in gebruik zijn (conform richtlijn AEEA, bijvoorbeeld via lidmaatschap Stichting Zonne-energie Recycling Nederland). Het opruimplan moet gedetailleerde procedures bevatten voor het verwijderen en recyclen van zonnepanelen, de bijbehorende funderingen, omheiningen en andere infrastructuur die in verband staan met het zonnenveld.
- De eigenaar dient aan te tonen dat er middelen gereserveerd zijn op de opruimplicht uit te voeren.
- Elke 5 jaar dient inzicht te worden gegeven in voortgang van de reservering. In de anterieure overeenkomst worden de afspraken over het opruimen van het zonnenveld opgenomen.

Procesparticipatie

- Het initiatief moet voldoen aan raadsbesluit (D/23/094904, Z/23/057312), participatie verplichting bij Buitenplanse Omgevingsplanactiviteiten, Artikel 16.55 van de Omgevingswet en de regels die worden gesteld over participatie (lid 6 en lid 2).
- Om het participatieproces in beeld te brengen dient de initiatiefnemer een participatie- en communicatieplan op te nemen. Daarbij zijn de omwonenden de belangrijkste groep om nauw contact mee te hebben. Omwonenden wordt mee bedoeld de eigenaren, pachters en beheerders van aangrenzende percelen en degenen die zicht hebben op het zonnenveld.
- Een algemene informatiebijeenkomst is verplicht in de aanloop naar het aanvragen van een omgevingsvergunning. Deze moet minimaal 3 weken van tevoren worden aangekondigd in de lokale krant en via een brief aan omwonenden. Tijdens deze bijeenkomsten wordt er gewerkt met presentielijsten. Verslagen moeten openbaar (geanonimiseerd) te raadplegen zijn. Aanwezigen moeten de mogelijkheid krijgen om verslagen te controleren op feitelijke onjuistheden.

Financiële participatie en lokaal eigendom

- De initiatiefnemer dient een helder en transparant plan in te dienen waarin de wijze van financiële participatie is beschreven en waarin wordt beschreven hoe de lokale gemeenschap wordt betrokken bij de besluitvorming. Verslagen van participatie bijeenkomsten dienen te worden gedeeld in de vergunningaanvraag.
- In een privaatrechtelijke anterieure overeenkomst worden afspraken vastgelegd over de afdracht aan bijvoorbeeld een omgevingsfonds, hierbij moet het duidelijk zijn aan welke doelen of projecten de middelen besteed gaan worden.
- Realiseren van ten minste 50% lokaal eigendom is verplicht.

Zonnenvelden die worden ingezet als structurele teelt ondersteunende voorzieningen hoeven niet te voldoen aan de eisen voor financiële participatie. Structurele voorzieningen zijn bijvoorbeeld een

overkapping van het fruit. Als er geen zonnepanelen worden geplaatst is er een andere voorziening nodig zoals folie of netten. Samenwerken met een energie coöperatie mag natuurlijk wel.

Wensen

Procesparticipatie

- Ideeën en wensen vanuit de omwonenden worden in het participatieproces beschreven en ter overweging meegenomen. Wat er met de ideeën gebeurt moet schriftelijk aangetoond worden bij de aanvraag voor de omgevingsvergunning. Daarin moet worden opgenomen welke ingebrachte wensen en ideeën verwerkt zijn in het ontwerp en welke niet. Dit inclusief onderbouwing.

Financiële participatie en lokaal eigendom

- Initiatieven vanuit de eigen gemeente hebben de voorkeur. In ieder geval is er sprake van samenspraak en samenwerking met inwoners en lokale partijen. Dit komt tot uiting in de procesparticipatie, het financieel eigenaarschap en de zeggenschap.
- Ten minste 50% van de netto opbrengst van het zonnenveld is bestemd voor lokale eigenaren en lokale participatie. Lokaal zijn inwoners van Woerden of bedrijven gevestigd in Woerden. Initiatiefnemers moeten beschrijven hoe dit gerealiseerd wordt. Belangrijk is dat het gaat om een combinatie van lokaal eigenaarschap en zeggenschap. Het is van belang om bij de keuze voor de participatieoptie(s) rekening te houden met mensen met een smalle beurs. Niet iedereen heeft de mogelijkheid om geld te investeren. Lokaal eigenaarschap ligt daarbij in handen van een grotere groep inwoners, niet een enkel persoon of bedrijf. Hiervoor zijn verschillende vormen, eventueel in combinatie met elkaar mogelijk:
 - o Mede-eigenaarschap. Omwonenden profiteren mee als mede-eigenaar van een wind- of zonneproject, via een vereniging of coöperatie.
 - o Financiële deelneming. Omwonenden nemen risicodragend deel aan een project, bijvoorbeeld door aandelen, certificaten of obligaties.
 - o Omgevingsfonds. Een deel van de opbrengsten komt ten goede aan maatschappelijke doelen in de buurt, zoals een sportclub of een wijkvereniging. De minimale afdracht is €0,50 per MWh.
 - o Omwonendenregeling. Direct omwonenden ontvangen voordeel, bijvoorbeeld in de vorm van verduurzaming van hun woning of korting op groene stroom.

Technisch

- In het kader van duurzaamheid wordt er gebruik gemaakt van circulair materiaal tenzij kan worden aangetoond dat dit niet mogelijk is. Een initiatief dient rekening te houden met de op dat moment geldende situatie op het elektriciteitsnet. Het heeft de voorkeur dat een zo groot mogelijk deel van de opgewekte energie wordt gebruikt. Dit kan door middel van opslag, Local4Local projecten of via een Power Purchasing Agreement.

Bijlage 1 Indieningsvereistenlijst

Bij het indienen van een vergunning voor zonnenvelden is het verplicht om informatie te verstrekken over de gemaakte plannen. De benodigde informatie staat in deze bijlage op gesomd.

Algemeen

- Algemene indieningsvereisten van het Omgevingsloket.
- Initiatief moet voldoen aan omgevingswet
- Exacte locatie, huidige bestemming en huidig grondgebruik.
- Kadastrale situatietekening.
- Beschrijving en tekening waarop is aangegeven waar de zonnepanelen worden geplaatst en hoeveel er worden geplaatst, inclusief de inpassing op het perceel.
- Toelichting combinatie(s) met andere opgave(n).
- Verwachte opwek van het zonnenveld per jaar.
- Berekening van de verwachte geluidsproductie.
- Tekening inpassing van installaties op het zonnenveld.
- Plan van aanpak aanleg, incl. tijdlijn, realisatie, exploitatie, verwijdering en mogelijk herstel naar de voormalige functie.

Water en bodem

- Huidige bodemkwaliteit/samenstelling (nulmeting biologisch, chemisch en (grond)water).
- Huidige waterhuishouding (o.a. waterpeil, infiltratie/kwel(druk), afwatering, sloten).
- Huidige waarde ecologische kwaliteit
- Beheerplan met beschrijving van de aanpak om te komen tot een positieve impact op de bodemkwaliteit.
- De te behalen doelstellingen voor o.a. water- en bodemkwaliteit en ecologische kwaliteit die gekoppeld zijn aan het zonnepark. Uitgangspunt is dat deze waarden niet mogen verslechteren ten opzichte van de huidige situatie.
- Beschrijving hoe de landschappelijke inrichting bijdraagt aan het behoud van de water-, bodem en ecologische kwaliteit van het zonnepark, zodat wordt voorkomen dat deze waarden verslechteren.
- Maatregelen die tussentijds mogelijk zijn bij negatieve monitoringsresultaten.
- Wijze van afwatering, fundering, mate van verharding (van belang voor bodemkwaliteit, watersysteem én archeologie).
- Archeologische verwachtingswaarde.

Natuur Landschap, en Ruimtelijke Kwaliteit

- Gebiedsanalyse (natuur, ruimtelijk, landschappelijk en historisch; inclusief een beschrijving van het huidige gebruik, op te stellen door een deskundige) gericht op ruimtelijke inpassing van het plan in de omgeving, als uitwerking en toelichting op de gestelde eisen op pagina 4 en 5 van dit toetsingskader.
- Een beschrijving van de landschappelijke inrichting van het zonnepark door middel van een landschappelijk inrichtingsplan, waarbij wordt aangegeven hoe de opzet aansluit bij het advies 'landschap van Verlangen' van de Provincie Utrecht
- Aangegeven van positie ten opzichte van ecologische verbindingzone, groene contourgebieden, bosgebied/ de open gebieden daarbinnen, en aangeven hoe het ontwerp hierop aansluit
- Verantwoording op hoofdlijnen van locatiekeuze voor beoogd zonnenveld in relatie tot de natuur beschrijving op hoofdlijnen van de mogelijke impact van het zonnenveld op de natuur, van mogelijke maatregelen om de negatieve impact tegen te gaan en van maatregelen met een positieve bijdrage.
- Gedetailleerde beschrijving van de huidige natuurwaarde van beoogde kavel(s) en het omringende gebied op basis van een onafhankelijk natuuronderzoek (inclusief veldonderzoek) waarin alle soorten worden meegenomen waarop een zonnenveld invloed kan hebben, dus niet beperkt tot beschermde soorten.

- Beschrijving van geplande afrastering en passagemogelijkheden voor dieren.
- Beschrijving impact en compensatiemogelijkheden specifiek op weide- en akkervogels (incl kring van 200 à 300 meter) en de das.
- Beschrijving van eventuele afspraken met de gemeente aangaande natuurmaatregelen.
- Installaties en technische voorzieningen (zoals traforuimte) zijn zorgvuldig ingepast en hebben ruimtelijk een logische plek in het geheel.

Einde exploitatie

- Plan einde exploitatie.
- Inschatting van het gewenste grondgebruik na exploitatietermijn zonneveld.

Procesparticipatie

- Procesparticipatie beschrijving waarin staat wie wordt betrokken vanaf welke fase en waarover de betrokkenen kunnen 'meedenken, 'meebeslissen' en 'meedoen'.
- Beschrijving tot nu toe uitgevoerde en nog geplande procesparticipatie:
 - Wijze waarop bovengenoemde procesparticipatie is uitgevoerd (inclusief verslagen, deelname)
 - Beschrijving van verkregen inbreng en wat er is overgenomen aan wensen in het zonnevelden ontwerp (wijzigingen op verzoek)
 - Positieve bijdragen aan gebiedskwaliteiten die worden gerealiseerd
 - Welke wensen en zorgen resteren bij omwonenden en nabije bedrijven
- Beschrijving van de wijze waarop de inrichting rekening houdt met de wensen van omwonenden. Wat er met de ideeën gebeurt moet schriftelijk aangetoond worden bij de aanvraag voor de omgevingsvergunning. Daarin moet worden opgenomen welke ingebrachte wensen en ideeën verwerkt zijn in het ontwerp en welke niet. Dit inclusief onderbouwing.
- Wijze waarop de initiatiefnemer zich inspant voor omwonenden.

Financiële participatie en lokaal eigendom

- Beschrijving van financiële participatie en zeggenschap voor inwoners en bedrijven van de gemeente.

Technisch

- Technische gegevens over de zonnepanelen en de plaatsing van de installatie (bijv. productcertificaat en verloop van bedrading).
- Status qua benodigde teruglevercapaciteit, netaansluiting, afspraken met netbeheerder.

Overige vast te leggen afspraken

- Met Waterschap (waterbeheerplan en afspraken voor de bescherming van het grondwater in geval wanneer verontreinigingen worden ontdekt)
- Met Veiligheidsregio Utrecht (VRU) (onder andere over bereikbaarheid van zonneveld voor veiligheidsdiensten, bluswater, afschakeling elektriciteit, locaties transformatorstations en eventuele opslag van elektriciteit).
- 'Inrichtings- en (bijbehorend) beheerplan' met zo mogelijk een rol in de uitvoering voor lokale partijen.
- Beschrijving van de kabeltracé's voor aflevering van de stroom, zoveel mogelijk langs wegen.
- Overeenkomsten tussen initiatiefnemer en omwonenden, naburige (agrarische) bedrijven en natuurbeheerders, met afspraken over onder andere beheer, landschappelijke inpassing en de werkwijze wanneer er aantoonbaar toch ongewenste effecten optreden voor de omgeving.
- Beschrijving van de financiering van toekomstige maatregelen zoals infrastructurele voorzieningen, verwijdering zonneveld en herstel bodemkwaliteit.
- Bijdrage die initiatiefnemer wil leveren om samen met onderzoeksinstellingen van extra kennis vergaren over de impact van zonnevelden op ecologie, bodem en water.

- In geval van locaties in of nabij grondwaterbeschermingsgebieden: afspraken met Vitens en beschrijving van de maatregelen ter voorkomen van bodem- en drinkwaterverontreinigingen.
- Privaatrechtelijke anterieure overeenkomst